

Jaciment del campanar de Santa Maria

Vilafranca del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Basílica de Santa Maria (Plaça Jaume I, s/n)

Coordenades:

Latitud: 41.347
Longitud: 1.69776
UTM Est (X): 391055
UTM Nord (Y): 4578096

Classificació

Número de fitxa 08305 - 200
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle XII-XV
Estat de conservació Bo
Protecció Legal i física
Observacions protecció: Pla d'ordenació urbanística municipal de 2003
Número inventari Si:CC.AA 45 i 7531
Generalitat i altres inventaris
Accés Restringit
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Arquebisbat de Barcelona (C. Bisbe, 5 - Barcelona).
Fitxes associades:
[Basílica de Santa Maria](#)
[Voltes de Santa Maria](#)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Descripció

El campanar és de planta prismàtica octogonal, la seva construcció inicial data del segle XIV. En èpoques posteriors s'hi ha anat realitzant diferents remodelacions (segles XVII-XIX). Consta de cinc pisos coberts amb voltes nervades i escala de cargol. Agulla superior de dues plantes amb coberta de pavelló i campanes. A la planta baixa, hi ha una sala rodona que antigament servia de sagristia, anomenada "Sagristia de la torre", que comunica directament amb l'església. Des d'aquesta mateixa planta hi ha una escala que comunica amb la principal o exterior, que actualment està tapiada. Es puja al campanar des del carrer mitjançant una escala que consta de 116 esgraons hi arriba fins al replà de les campanes. Allí trobem un altra estança circular, que antigament era la cambra dels monjos beneficiaris de la munja, i que posteriorment aquest aprofitaren com a taller, on treballaven en els seu temps de lleure, entre un toc de campana i el següent. En aquest taller van arribar a instal·lar un banc d'espardanyer, un tamboret de sabatí i un teler. D'aquesta segona estança surt una petita estança de 33 graons que porta al mirador o robador, i d'aquest últim al cos superior o torre més estreta, on hi ha les campanes, s'hi arriba mitjançant una tercera escala de vuit esglaons. Sobre el vèrtex de la cúpula hi ha un àngel amb un braç estès que aguanta una banderola.

En el darrer pis, s'hi va fer una intervenció arqueològica, que van permetre detectar les diferents remodelacions sofertes. Només es pot confirmar l'aparició de diversos paviments superposats, puntals d'una porta inutilitzada i fragments ceràmics d'època moderna.

Observacions:

Els resultats de l'excavació no s'han fet públics.

Història

Excavació dirigida per Jordi Vallès Cuevas, el desembre de l'any 1988, en un projecte per restaurar el campanar sota la direcció de l'arquitecte Rafael Vila i Rodríguez.

Bibliografia

Carta Arqueològica de l'Alt Penedès: Vilafranca del Penedès. Inventari i Documentació del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya.

COY i COTONAT, Agustí (1909). Vilafranca del Penedès, su historia y monumentos. Impremta de Francisco J. Altés i Alobart. Barcelona.

MIRET i NIN, Montserrat (1987). La basílica de Santa Maria. Vilafranca del Penedès. Primer premi XV Concurs Sant Ramon de Penyafort de 1987. Museu de Vilafranca. Vilafranca del Penedès.

ROSSELLÓ i RAVENTÓS, Joan i altres (1986). Pla especial i catàleg del patrimoni històric, artístic i ambiental de Vilafranca del Penedès. Inèdit.

